

HANDLAGGARE

Lars Ekberg

PROJEKT BETECKNING

DATUM

1990-01-18

ERT DATUM

1989-11-30

DOSSIE/DARIENR

B511-2915/89

ER BETECKNING

621/89A/GA

Insatstider vid höghusbebyggelse

Ni pekar på svårigheterna att hålla en insatstid under de rekommenderade tio minuterna, då det blivit alltmer vanligt att uppföra byggnader i tjugo våningar eller högre. Enbart angreppstiden kan vid ett tillbud inom de övre våningsplanen överstiga tio minuter.

Ni önskar räddningsverkets uppfattning om när det kan anses skäligt att begära t ex automatisk vattensprinkleranläggning, speciella anordningar för att säkerställa hissars funktion och liknande åtgärder för att brandskyddet skall få en acceptabel nivå.

Den ställda frågan berör såväl räddningstjänst- som plan- och bygglagstiftningen.

Enligt 21 § räddningstjänstlagen (1986:1102) skall det för varje kommun finnas en räddningstjänstplan.

Räddningsverket har meddelat allmänna råd och kommentarer om den kommunala räddningstjänstplanen (1987:5).

Under avsnitt 1.3 "Insatstider till kommunens olika delar" i de allmänna råden finns redovisat definitioner och de insatstider man, med hänsyn till bebyggelsens karaktär, bör sträva efter att inte överstiga.

Med insatstid avses tiden från alarmering av insatsstyrkan till dess räddningsarbetet kan påbörjas, dvs summan av anspänningstid, körtid och angreppstid. Den sistnämnda blir i detta fall den avgörande. Som ni påpekat har man regelmässigt anggett angreppstiden till 1 minut. Räddningsverket har i de allmänna råden uttalat att det är en acceptabel tid för insatser i vanliga bostadsområden om uppställningsplats för utryckningsfordon finns inom 50 meter och räddningsstyrkan

STATENS RÄDDNINGSVRERK Norra Klaragatan 18. Karolinen. 651 80 Karlstad. Telefon 054-103000. Telegram Raeddningssverk, Telex 66197 SRV S

Räddningsskolan
i Revinge
Revingeby
240 17 Södra Sandby
Telefon 046-622 70

Räddningsverkets
Förrådsanläggning
Box 129
641 22 Katrineholm
Telefon 0150-50020

Räddningsskolan
i Rosersberg
Slottet
195 95 Rosersberg
Telefon 0760-351 10

Räddningsskolan
i Skövde
Box 96014
541 06 Skövde
Telefon 0500-360 10
Telefax 0500-372 85

Räddningsskolan
i Sandö
Sandövagen 7
870 20 Sandoverken
Telefon 0612-82000

Förråds- och
underhållsgrupp
Rundbacksgatan 2
417 05 Göteborg
Telefon 031-22 66 70
Telefax 031-230415

Centralförrådet
i Malmby
645 94 Strängnas
Telefon 0152-254 01
254 01

förfogar över modern och ändamålsenlig utrustning. I andra fall, framgår av de allmänna råden, kan praktiska prov ge erforderligt underlag.

Bebyggelsen är indelad i tre grupper där insattstiden för respektive grupp normalt bör understiga 10, 20 respektive 30 minuter. Räddningsverket har pekat på att sådana förutsättningar bör vägas in i kommunens totala planläggningsarbete, vid planering av kommande bebyggelse eller vid planläggning av ny brandstation.

Räddningsverkets principiella uppfattning är att den totala planeringen bör ske så att rekommenderade längsta insattstider i möjligaste mån kan hållas.

Räddningsverket inser dock att det i alla lägen inte är möjligt att klara den rekommenderade insattstiden. Ett sådant fall är vid enstaka friliggande objekt vilket också påpekats i råden. Ett annat blir det ni pekat på. Flera faktorer gör att det inte blir möjligt att fullt ut klara insattstiden.

Enligt 3 kap. 6 § plan- och bygglagen (1987:10) ska byggnader bli a ge ett tillfredsställande skydd mot olycksfall, mot uppkomst och spridning av brand och mot personskador vid brand. Till plan- och bygglagen har med stöd av bemyndiganden utarbetats föreskrifter, där man för närvarande alternativt kan tillämpa svensk byggnorm 1980 (PFS 1983:2) eller nybyggnadsregler (BFS 1988:18). För båda dessa författningar gäller att reglerna om brandskydd grundar sig på att räddningstjänstens ingripande vid brand kan förväntas ske med normal insattstid. Om detta inte kan ske kan brandskyddsåtgärder, utöver vad författningarna anger, erfordras.

Slutsatsen blir att då insattstiden överstiger den normala får en bedömning ske av vilka ytterligare åtgärder som erfordras för att bestämmelserna i 3 kap. 6 § plan- och bygglagen ska uppfyllas.

Räddningsverkets uppfattning är att bedömningen bäst kan göras av de lokala myndigheterna. Att ange generella uppfattningar som t ex att vid en viss våningshöjd ska vissa brandtekniska installationer finnas är inte en bra lösning och om det skulle ske blir resultatet närmast att betrakta som en utökning av föreskrifterna till plan- och bygglagen.

Byggreglernas utformning vad avser utrymning vid brand är, med den erfarenhet som idag finns, re-

lativt väl tillgodosedda. Vad beträffar brandskyddet i övrigt, vilka brandtekniska installationer eller brandskyddsåtgärder i övrigt som erfordras när en normal insatstid inte kan klaras bör avgöras från fall till fall där hänsyn bl a tas till den faktiska insatstiden och räddningstjänstens kapacitet.

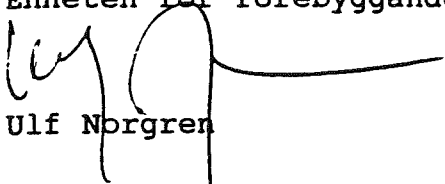
Bland de åtgärder ni nämnt och som kan vidtas för att brandskyddet ska få en acceptabel nivå, finns speciella anordningar för säkerställande av hissars drift. Räddningsverket anser att man noga bör överväga riskerna med att använda hiss som angreppsväg vid brand, även om det gäller byggnader med fler än 20 våningar.

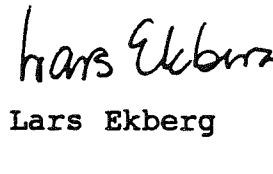
Att det bör finnas planer för räddningstjänstinsatser i den här typen av byggnader är närmast en självklarhet. Planerna bör ge ett bidrag till att nedbringa angreppstiden till den minsta möjliga.

Slutligen bör man i detta sammanhang nämna bestämmelserna i 41 § räddningstjänstlagen som ålägger ägare eller innehavare av byggnad eller anläggning att i skäligen omfattning vidta åtgärder bl a för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand. Bestämmelserna ligger till grund för den kontroll av brandskyddet som ska utföras vid brandsyn och som kan vara regelbunden brandsyn eller annan brandsyn efter beslut av tillsynsmyndighet.

Av förarbetena till räddningstjänstlagen framgår bl a att begreppet "hindra eller begränsa skador till följd av brand" avser, förutom brandbekämpning, även åtgärder för att bringa människor och egendom i säkerhet vid brand samt förberedelse av sådana åtgärder, t ex utbildning och information av anställda.

Befolkningsskyddsavdelningen
Enheten för förebyggande brand

Ulf Norgren

Lars Ekberg